

YTTRANDE

2008-04-14

Finansinspektionen
Via e-post: princip@fi.se

Ett principbaserat förhållningssätt – syftet i fokus

Promemoria av den 10 februari 2008

Svenska Bankföreningen, Svenska Fondhandlareföreningen, Finansbolagens Förening, Fondbolagens Förening och Sveriges Försäkringsförbund (Föreningarna) har givits möjlighet att lämna synpunkter på rubricerade promemoria.

Sammanfattning

Föreningarna är positiva till Finansinspektionens principbaserade förhållningssätt. Föreningarna är i huvudsak positiva till kärninnehållet i de föreslagna principerna, men anser att formuleringarna kan behöva ses över. Föreningarna är vidare positiva till regelförenkling, motverkande av överreglering och ökad flexibilitet. Föreningarna har dock synpunkter på och vill föra en fortsatt dialog med Finansinspektionen bland annat om:

- hur principerna mer påtagligt bör utgå från det bakomliggande regelverket,
- en närmare analys av principernas innebörd och förhållande till varandra,
- om det principbaserade förhållningssättet fullt ut kan förverkligas inom alla områden,
- eventuellt behov av vägledning från Finansinspektionen,

- Finansinspektionens förväntningar och inställning till framtagande av vägledningsdokument/självreglering från branschen,
- behovet av förändringar inom tillsynsfunktionen,
- skillnaden mellan riskbaserad och principbaserad reglering/tillsyn,
- behovet av samarbete/samsyn med övriga nordiska länder och EU samt,
- tidsplan för implementering av ett principbaserat förhållningssätt.

Vid informationsmötet den 18 mars 2008 uppgav Finansinspektionen att ett principbaserat förhållningssätt bygger på ett partnerskap mellan Finansinspektionen och företagen. Föreningarna anser att det vore värdefullt om den närmare innebörden av ett sådant partnerskap kan beskrivas.

Principerna och regelverket

Föreningarna instämmer i ansatsen att det är företagen som ansvarar för en sund utveckling av den finansiella sektorn. Kärninnehållet i principerna är inte i sig kontroversiellt och utgör redan idag en del i företagens verksamhet genom det befintliga regelverket. Formuleringarna av principerna behöver dock ses över i syfte att skapa mer generella regler som inte kan tolkas som utfyllnad av gällande rätt. Införandet av principer får heller inte medföra att rättssäkerheten blir lidande. Vid en översyn av det befintliga regelverket kan viss ledning hämtas från hur motsvarande principer formulerats av ”the Financial Services Authority (FSA) i deras promemoria ”Principles-based regulation – Focusing on the outcomes that matter”, april 2007. Föreningarna har vidare svårt att i promemorian utläsa hur kopplingen ska göras mellan de övergripande principerna och det befintliga regelverket samt i förlängningen till domstolarnas tillämpning av desamma.

För den framtida regelgivningen kan det principbaserade förhållningssättet snabbt förverkligas. Föreningarna välkomnar en fortsatt dialog om hur den regelgivningen kan förenklas så att mer målinriktade regler införs på bästa sätt.

När det däremot gäller det befintliga regelverket är det föreningarnas uppfattning att det behövs en översyn och utgällring av regler som inte svarar upp mot mer målinriktade regler. Vid en sådan översyn kommer det också att utkristalliseras inom vilka områden ett principbaserat förhållningssätt inte är möjligt att införas, i vart fall

inte full ut. Föreningarna noterar i detta sammanhang att FSA i Storbritannien i sin implementering av ett mer principbaserat förhållningssätt gör en översyn av sitt befintliga regelverk. FSA konstaterar också att detta förhållningssätt inte är genomförbart inom alla områden ("Principles-based regulation - Focusing on the outcomes that matter", april 2007).

Behovet av vägledning och branschens egna riktlinjer

Vid en översyn av befintligt regelverk kan Finansinspektionen och branschen samtidigt föra en dialog om förhållandet mellan principbaserad reglering och vägledning från Finansinspektionen och också om det finns behov av att ha olika typer av vägledning beroende av storlek på företag och bransch. En modell liknande den som finns på kapitaltäckningsområdet skulle förslagsvis kunna införas; en standardiserad modell som de mindre aktörerna kan använda och en mer avancerad modell förbehållen de större företagen. Olika typer av vägledning för olika företag måste dock föregås av en analys av de konkurrensrättsliga aspekterna.

Vidare anser föreningarna att det är en förutsättning att föra en dialog om föreningarnas egna vägledningsdokument och riktlinjer.

I Finansinspektionens promemoria saknas ett resonemang kring hur ett principbaserat förhållningssätt förhåller sig till den riskbaserade reglering som på senare tid vuxit fram på det finansiella området, inte minst genom EG-rätten. Ett exempel är Solvens II-arbetet, där det bland annat talas om en riskbaserad tillsyn.

Tillsynen vid ett principbaserat förhållningssätt

Ett principbaserat förhållningssätt ger större flexibilitet för företagen att utforma sina interna regelverk och rutiner på olika sätt. Det ställer högre krav på företagsledningen och de interna kontrollfunktionerna.

Ett principbaserat förhållningssätt ställer också krav på utövandet av Finansinspektionens tillsyn. Tolkningsutrymmet blir större, risk föreligger att förutsägbarheten minskar och att tillkommande krav skapas. För att bibehålla rättssäkerheten vid en mer principbaserad tillsyn vill föreningarna i detta sammanhang väcka frågan

om en tvåpartsprocess vid beredningen av ett sanktionsärende. Det kan noteras att det i Storbritannien tillämpas ett system med en sanktionspanel.

Företagen är vidare medvetna om och bejakar det större kvalitativa ansvar för regelefterlevnad som följer med ett principbaserat förhållningssätt. Det är dock föreningarnas uppfattning att de mindre företagen här kan behöva ett större mått av vägledning.

Föreningarna är också av den uppfattningen att det behövs en annan kompetens vid tillsynsutövningen än den kompetens som behövs vid en tillsyn där man ”prickar av” att detaljerade regler efterlevs. En principbaserad tillsyn ställer krav på att man förstår och rättvist kan bedöma företagens olika val av modeller och regelefterlevnad. Detta förutsätter att Finansinspektionen lägger resurser på kompetensutveckling på liknande sätt som sker inom FSA.

Partnerskap handlar om ömsesidiga åtaganden och föreningarna anser att det behövs en fortsatt dialog också kring Finansinspektionens konkreta åtaganden i en tillsyn baserad på principer.

EU-perspektivet

Föreningarna ställer sig positiva till att Finansinspektionen internationellt vill arbeta för en mer målinriktad regelgivning och tillsyn. Föreningarna vill understryka vikten av att detta arbete sker i nära samarbete med de övriga nordiska länderna och EU, för att möjliggöra ett likartat förhållningssätt i så många länder som möjligt.

Implementering av ett principbaserat förhållningssätt

Föreningarna välkomnar en dialog med Finansinspektionen om när det är möjligt att implementera ett principbaserat förhållningssätt. Föreningarna föreställer sig att det inom vissa områden går att genomföra relativt snart. Inom andra områden som i stor utsträckning är styrda av detaljregler från EU, är det inte möjligt att genomföra förhållningssättet förrän de underliggande detaljreglerna i sig ändras på EU-nivå. Föreningarna anser till exempel att regler som styr företagens förhållande till konsumenterna numera är så detaljstyrt att ett principbaserat förhållningssätt lämpar sig mindre väl.

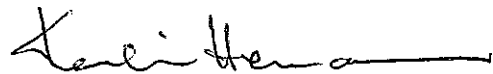
Föreningarna ser fram emot en fortsatt dialog med Finansinspektionen och är intresserade av att delta i de workshops som kommer att anordnas under våren.

SVENSKA BANKFÖRENINGEN

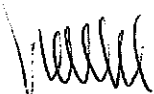
Ulla Lundquist

SVENSKA FONDHANDLARE-
FÖRENINGEN

Kerstin Hermansson

FINANSBOLAGENS FÖRENING

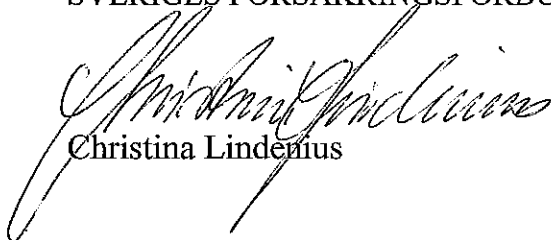
Tom Ekelund

FONDBOLAGENS FÖRENING

Pia Nilsson

SVERIGES FÖRSÄKRINGSFÖRBUND

Christina Lindén